

Žalobce zažaloval proti žalovanému na okresním soudě 5.000 Kč a udal ohledně příslušnosti, že místo 5.470 Kč vzhledem k příslušnosti okresního soudu požaduje jen 5.000 Kč, započítávaje 425 Kč, jež má žalobcova manželka zaplatiti žalovanému. Při roku dne 28. listopadu 1929 vznesl žalovaný námitku věcné nepříslušnosti, uváděje, že ze žaloby nevyplývá vzdání se nároku na částku převyšující 5.000 Kč. Po té prohlásil žalobce, že se výslovně vzdává nároku, pokud převyšuje 5.000 Kč. Žalovaný nebyl srozuměn se vzdáním se. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepříslušnosti. **D ů v o d y :** Žalobce vzdáním se omezil žalobní nárok na 5.000 Kč a tím založil příslušnost okresního soudu. Prohlášení žalovaného, že s tím nesouhlasí, jest zcela bez významu, ježto žalobce jest vždy oprávněn, by bez změny žalobního důvodu omezil žalobní žádání. Ježto omezením se stal okresní soud příslušným, nebyl tento soud oprávněn vysloviti svou věcnou nepříslušnost.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Dovoláný okresní soud nebyl sice v době podání žaloby podle § 55 poslední věta j. n. věcně příslušný k projednávání tohoto sporu, ježto pohledávka žalobcova činila přes 5.000 Kč, a jen tím, že si žalobce z této své pohledávky srazil v žalobě započtením 425 Kč příslušejících žalované straně, dospěl k zažalovaným 5.000 Kč, než žalobce vzdal se při prvním ústním jednání nároku na částku převyšující 5.000 Kč a tím stal se dovoláný okresní soud k projednání a rozsouzení tohoto sporu podle § 49 čís. 1 j. n. věcně příslušným. Tímto právním názorem neocitá se dovolací soud v rozporu s rozhodnutím čís. 3334 sb. n. s., ježto v onom případě šlo o odlišný skutkový děj, šlo tam o obmezení žalobního nároku, původně podle žaloby 5.000 Kč převyšujícího, pod 5.000 Kč, kdežto v souzeném případě jde o vzdání se zažalovaného nároku, pokud částku 5.000 Kč převyšoval.

Čís. 9768.

K povolení oddělení pozůstalostního jmění od jmění dědicova (§ 812 obč. zák.) stačí motivované tvrzení navrhovatele, že by jeho nárok mohl býti ohrožen smísením pozůstalosti se jměním dědicovým, aniž jest třeba důkazu neb osvědčení objektivního ohrožení, ledaže by dědic dokázal, že jest navrhovatelova obava zřejmě bezpodstatná.

Návrhu na oddělení jmění není na překážku ani to, že byla dědici přenechána správa pozůstalosti.

Přípustnosti návrhu není na závadu ani to, že se odkaz týká jen nemovitostí.

Pozůstalostní soud povolil k návrhu odkazovníka oddělení pozůstalostního jmění od jmění dědicova. Rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Prvý soud povolil k návrhu odkazovníka oddělení pozůstalosti od jmění dědiců, opíraje se o to, že odkazovník tvrdil, že sloučením pozůstalostního jmění se jměním dědicovým mohl by býti ohrožen na své pohledávce, a v úvaze, že není podle zákona třeba průkazu ani osvědčení, že tu jest nebezpečí, naopak, že stačí subjektivní obava. Soud rekursní nesdílí názor prvního soudu, že stačí pouhé tvrzení navrhovatelky, nýbrž bylo by zapotřebí, mělo-li by návrhu na oddělení podle § 812 obč. zák. býti vyhověno, by navrhovatelka konkrétně odůvodnila svou subjektivní obavu. To navrhovatelka neučinila, ba ani dobře učiniti nemohla, neboť v souzeném případě pověřen byl správou pozůstalosti zákonný dědic Dr. Rudolf C. a není podkladu pro to, že by tuto správu nevedl odděleně od správy svého soukromého jmění a že by nastalo smíšení pozůstalostního jmění se jměním dědicovým, to tím méně, an vedení této správy ponechal Dr. Rudolf C. advokátu Dr. Františku V-ovi.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Podle ustálené judikatury (čís. 3812 a 7609 sb. n. s.) stačí k tomu, by osobě podle § 812 obč. zák. oprávněné bylo povoleno oddělení pozůstalostního jmění od jmění dědicova, motivované tvrzení obavy oné osoby, že by její nárok mohl býti ohrožen smísením pozůstalosti se jměním dědiců, aniž jest třeba důkazu neb osvědčení objektivního ohrožení, ledaže by dědic dokázal, že jest obava zřejmě bezpodstatná. Navrhovatelka vyslovila obavu o svůj nárok z důvodu, že by sloučením jmění pozůstalostního se jměním dědiců a vedením správy pozůstalosti dědicem Dr. C-em bylo nejen stíženo vyúčtování užitků odkázaného jmění, nýbrž že by byl i ohrožen nárok nadace, ježto jest řádné odezdání odkázaných věcí, zejména užitků z nemovitostí ode dne splatnosti odkazu možné jen, bude-li jmění pozůstalostní odděleně spravováno nestranným a na věci nesúčastněným opatrovníkem. Vzhledem k tomu nelze tvrditi, že navrhovatelka tvrzenou obavu nemotivovala. Ježto pak není třeba, jak uvedeno, ani důkazu ani osvědčení objektivního ohrožení, nebylo příčiny, by nebylo vyhověno návrhu podle § 812 obč. zák. Stížnost dědiců sice tvrdila, že obava jest zřejmě bezpodstatná, an Dr. C., soudem ustanovený správce pozůstalosti, správu dosud ani nepřevzal. Ale tím není ještě řečeno ani dokázáno, že Dr. Rudolf C. nemůže vykonávati právo správce pozůstalosti a nemůže se kdykoliv ujmouti správy pozůstalosti sám, an Dr. František V., jemuž přenechal vedení správy pozůstalosti, není skutečným správcem, nebyv za správce pozůstalostním soudem ustanoven. Není proto obava odkazovníkova zřejmě bezpodstatná, jak tvrdí dědici ve stížnosti. Návrhu na oddělení jmění není podle zákona na překážku ani to, že byla dědici přenechána správa pozůstalosti (Krainz-Ehrenzweig, Erbrecht str. 497). Nebylo by

na závadu přípustnosti návrhu ani, kdyby se odkaz, jak tvrdí dědici ve stížnosti, týkal jen nemovitostí. Stačí po té stránce odkázati na rozhodnutí čís. 3812 sb. n. s. Že je stěžovatelčin nárok (odkaz) považovati za dostatečně osvědčený, o tom nelze pochybovati vzhledem k obsahu posledního pořízení, uvedenému v dodatku ze dne 21. dubna 1926, který nebyl po f o r m á l n í s t r á n c e, pokud jde o odkaz sám, co do platnosti dōsud napaden. Jelikož ve stížnosti dědiců nebyly proti osobě opatrovníka ustanoveného prvním soudem vzneseny námitky, bylo k dovolací stížnosti obnoviti usnesení prvního soudu.

Čís. 9769.

Domáháno-li se v žalobě, by byl žalovaný uznán povinným uznati a dodržeti nájemní smlouvu a podepsati o ní listinu, musí soud řešiti otázku jsoucnosti nebo nejsoucnosti nájemní smlouvy na místě prvé, a teprve, vysloví-li její jsoucnost a závaznost pro žalovaného, bude řešiti, jaké důsledky z toho vyplývají pro žalovaného. Předmětem žaloby a sporu jest jsoucnost nájemní smlouvy a jest pro příslušnost soudu rozhodným ocenění celého sporu, aniž by bylo lze rozdělití ho ve dvě a odmítnouti žalobu, pokud jde o povinnost k uznání smlouvy, a uznati příslušnost dovolaného okresního soudu, pokud jde o dodržení a o podpis smlouvy.

(Rozh. ze dne 27. března 1930, R I 164/30.)

Žalobou, zadanou na okresním soudě, domáhal se žalobce na žalovaných, by byli uznáni povinnými uznati a dodržeti žalobci nájemní smlouvu o pronájmu restauračních místností a podepsati žalobci nájemní smlouvu schopnou knihovního vtělení. Hodnotu předmětu rozepře ocenil žalobce na 50.000 Kč. K námitce věcné nepřislušnosti s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl. R e k u r s n í s o u d námitku zamítl. D ů v o d y: Proti žalobě brání se žalovaní tím, že k nájemní smlouvě nedošlo. Vznesli námitku věcné nepřislušnosti soudu, o které soud první stolice jednal současně s hlavní věcí a žalobu pro věcnou nepřislušnost soudu odmítl, maje za to, že ve sporu jde o jsoucnost nájemní smlouvy, že žalobní žádání směřuje k uznání jsoucnosti této smlouvy a že tedy vzhledem k hodnotě předmětu sporu není okresní soud příslušným. Tomuto názoru nelze přisvědčiti. Žalující strana nežaluje o zjištění, zda smlouva nájemní jest či není po právu, žaluje o její dodržení a podpis. Podle druhého odstavce § 41 j. n. jsou pro posouzení příslušnosti soudu rozhodnými žalobcovy údaje, pokud není jich nesprávnost soudu známa. Jest proto z úvahy o příslušnosti vyloučiti další skutkové přednesy stran a výsledky provedených důkazů. Ve sporu bude ovšem třeba řešiti předurčující otázku o bytí či nebytí nájemního poměru, leč tato otázka nebude rozhodnuta výrokem rozsudku, nýbrž jen v důvodech. V žalobě jsou uvedeny skutkové okolnosti, z nichž žalující strana dovozuje vznik vymáhaného nároku, aniž ze žaloby patrně, že ve sporu půjde přímo